

am.
0 kr.
Filipp
Mária
bácsi
Egyes
Jose-
Merkl
mán-
kr.
Vár-
Kál-
Raska
0 kr.
kr.,
Mák
chida
Benke
0 kr.,
ianne
tkező
anuló
ársai-
indult
árulni
apjai-
honfi-
rszág-
ozata!
zerény
ására,
szere-
zivvel
flünk!
olf,
malója
a 35
rt 60
ada-
si.

KIS LAP

BANDI MEG A CSAHÓ. (Lásd a 140. lapon.)

XXVI. kötet, 9. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1884. márczius 2-án.

AZ ÖSSZEESKÜVŐK.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

BÁRMENNYIRE el volt Dezső tökélve, hogy nem mond le Emilke megmentéséről, hamarjában mégsem tudta megmondani a módját, mihez fog kezdeni. Csak biztatta Zoltánt, hogy majd eszökbé jut valami.

— Ha jutna is, felelé Zoltán, mindig csak úgy járunk, mint most, Klára néni miatt nem fogunk semmit tehetni.

— No, majd meglátjuk. Csak ne essünk kétségbe. Most menjünk tanulni.

A mint a szomszédszobán keresztül mentek, ott találták a kis Miczikét, a ki a puha szőnyegen hempergett, mert a dadája, kinek egy kis időre ki kellett menni, oda tette le, onnan legalább le nem eshetik. A kedves kis baba, a mint Dezsőt meglátta, mosolyogva nyujtogatta feléje kövér kacsóit s Dezső is, Zoltán is oda szaladtak és elfeledve nagy gondjukat, játszani kezdtek a kedves kicsikével. Abban megegyeztek, hogy Miczikét szerethetik, ha a mamáját nem szeretik is, de az nem jutott eszökbé, hogy ha igazán akarják szeretni a kicsikét, már csak ennek kedvéért sem szabad gyűlölni a nénit. Dezsőnek eleinte volt efféle gondolata, de kiverte a fejéből; pedig, ha a nemes gondolat mellett marad, talán igazán tehet jót a házban, jóra vezethette volna kis rokonait. Ez nem lett volna olyan föladat, hogy ne teljesíthesse, de hát ő e helyett magára erőszakolta azt a nagy tervet, hogy ő Emilkét fogja megmenteni minden áron, még a fuicska apja és a néni ellenére

is. És mig eleinte nehezére esett, hogy titkolóznia, ravaszkodnia kellett, most már kedve telt benne; hogy ne? — hiszen ellenségek; most már ő is ellenségnek érezte magát a nénival szemben.

A mint javában játszottak a kicsikével, belépett a dada és ugyancsak megijedt, mikor Miczikét épen a Zoltán karján látta.

— Uram bocsá! Mit csinál az ifiur! Látná csak a nagyságos asszony!

— No's, hát mi rosztat látna? kérdé Dezső.

— Hát én nem tudom, de nekem meg van tiltva, hogy Zoltán urfit közel ereszszem a kicsikéhez. Azt mondta a nagyságos asszony, hogy utoljára még Miczike is az Emilke sorsára találva jutni.

A két fiu boszusan távozott s Zoltán mérgesen mondá:

— Látod, félti tőlem és én tudom miért. Attól fél, hogy boszut állok Emilkéért, mert tudom, hogy ő miatta nem gyógyítják meg.

— Ez borzasztó! De mi nemesebbek leszünk, ugy-e? Mi nem tesszük szerencsétlenné Miczikét!

Zoltán nagylelkűen helyben hagyta, hogy a viláért sem bántják az ártatlan kis babát, hiszen nagyon szeretik. De az nem jutott egyiköknek sem eszébe, hogy a néni eddig semmi szeretetet sem tapasztalt Zoltántól, hanem igen is sok gonoszságot, tehát volt oka félni a gyöngye kis gyermeket egy oktalan, indulatos fiutól, ki csupa gondatlanságból is nagy bajt okozhat.

Még a rendesnél is durczásabb arczzal ültek ez este a vacsoránál. Dezső

folyton törte sikertelen kiáltán pedig a atyjok a hirtelen, Dezső bácsi letette. Ez nagy ritkán lognak kelle Tivadar bácsi

— Kedv járvány ijeszten ban, már a s mek fekszik innen költöz

— De — Kim — Igen nagyon kelle

— Egy tunk itt, dol hetekig elma

— Per semmi baj. reggel bejöv gyek. Nincs kocsizás. Ré

— Igy hes lesz reá

— Már Nagyobb ba kint nem fog tók nem jár

A fiuk a beszélgetés fognak, csak mig Dezső r odakint is fo De ezzel ne főkép arra

folyton törte a fejét, hogy az orvosnál tett sikertelen kísérlet után mihez fogjon, Zoltán pedig a kis Emilkével sugdosott, míg atyjok a hírlapot olvasta. Egyszerre azonban, Dezső nagy csodálkozására, Tivadar bácsi letette a lapot és beszélni kezdett. Ez nagy ritkaság volt, valami fontos dolognak kellett történnie. Ugy is volt, mert Tivadar bácsi így szólt:

— Kedves Klára, baj van. A himlő-járvány ijesztően terjed épen a mi utcánkban, már a szomszéd házban is két gyermek fekszik benne. Okvetetlenül el kell innen költöznünk egy pár hétre.

— De hová menjünk?

— Kimegyünk a jószágomra.

— Igen, kedves Tivadar, nekünk az nagyon kellemes lesz, de hát neked?

— Egy magadban csak nem hagyhatunk itt, dolgaid pedig nem engedik, hogy hetekig elmaradj a várostól.

— Persze hogy nem, de azért nincs semmi baj. Van kocsim, lovam, minden reggel bejövök a városba, este meg kimegyek. Nincs messze, alig egy kis órányi kocsizás. Régebben is így tettem.

— Így lehet, ámbár ez nagyon terhes lesz reád nézve.

— Már hiába, nem lehet másképp. Nagyobb baj az, hogy a gyermekek ott kint nem fognak tanulhatni, mert a tanítók nem járhatnak oly messzire.

A fiúk nagy örömmel hallották ezt a beszélgetést, bár az, hogy tanulni nem fognak, csak Zoltánnak tetszett nagyon, míg Dezső mindjárt arra gondolt, hogy ő odakint is fog olvasgatni és rajzolgatni. De ezzel nem igen foglalkoztak, hanem főképp arra gondoltak, milyen pompás

lesz ott a szabadban, kertben, mezőn szaladgálni. Abba is hagyták a durczászkodást.

— Jaj de szeretem, hogy megint falura kerülök, szólt Dezső. Azt fogom hinni, hogy otthon vagyok apácskámnál.

— És mikor megyünk ki, kedves apa? kérde Zoltán.

— Mindjárt holnap. Föl is kell korán kelnetek, hogy a holmitokat idején rendbe szedjétek, mert a podgyászt még délelőtt kiküldjük.

— Oh, még ma összerakosgatunk mindent. Mi nem fogunk elkésni.

Nem is feküdtek le, míg minden játékot, könyvet össze nem hordtak és be nem pakoltak. Még a kis Emilke is segített s ő is örült, hogy visszakerülnek a csinos falusi lakásba.

— Csak azt szeretném tudni, mondá, megvan-e még a pejko?

— Miért szeretnéd azt tudni? kérde Dezső.

— Hát tudod, azon szoktam volt lovagolni...

— És arról estél is le, ugy-e?

— Igen, arról; de tudod, nem a pejko a hibás... nagyon szelid lovacska... szeretném tudni, valjon birnék-e újra lovagolni.

— Hová gondolsz!

— Oh miért ne? Azért hogy sánta vagyok, megülhetek a ló hátán...

— Persze, hogy meg; szólt Zoltán. Csakhogy a néni most még szigorubb lesz ám és nem fogja engedni. Tudod, ő semmit sem enged nekünk. Jó lesz, ha a kertben sétálhatunk.

Dezső, ha nem akart volna olyan nagyon hü'pajtás lenni, bizonyosan arra gondolt volna, hogy a néninek ugyancsak igaza lesz, ha szigorúan ügyel Emilkére, a ki egyszer már olyan nagy szerencsétlenségbe döntötte magát. De hát e helyett ő is már előre azon boszankodott, hogy a néni bizony még meg találja rontani falusi mulatságaikat is.

— No csak-hogy az nem olyan könnyű, mert ott nem leszünk olyan szűk lakásra szorulva, mint itt a városban. Ha egyszer kimegyünk a szabadba, nem egykönnyen találunk a nyomunkra.

Ezzel megvigasztalódtak és lefeküdtek, másnap pedig korán talpon voltak, segítettek a csomagolásnál s alig várták, hogy induljanak. Végre előállt a kocsi, és elutaztak.

A Tivadar bácsi jószága csakugyan közel volt s a csinos uri lak barátságosan integetett már meszsziről az árnyas kert közepén. Zoltán és Emilke nagyon örültek, mikor a rég nem látott kedves helyre újra

beléptek. Nem is pihentek addig, míg minden zugot be nem jártak és Dezsőnek mindent meg nem mutogattak. Bementek az istállóba is, de ott már nem találták a pej lovat, sem a régi kocsist, a ki Emilket oly szerencsétlenül lovagoltatta.

— Oh, így hát nem fogunk lovagolhatni! szolt busan a kis Emilke.

A kocsi, egy öreges, komoly ember, nyájasan felelé:

— Nem bizony, kedves ifurak, abból semmi sem lesz. Elég hiba volt, hogy a Palkó megszegte a nagyságos aszszony parancsát és olyan nagy baj lett belőle. Már én csak arra kérem az ifurakat, ne is járjanak itt közel a lovak körül. A néni ke szigoruan megtiltotta.

A fiuk elmentek és Zoltán daczosan mondta:

— No lám, tudtam én előre, hogy így lesz.

— Soh'se törődjél vele, biztatta Dezső; majd találunk más mulatságot.

Estig bejárták a kertet, a szomszédos

OZSONNA. (Lásd a 134. lapon.)

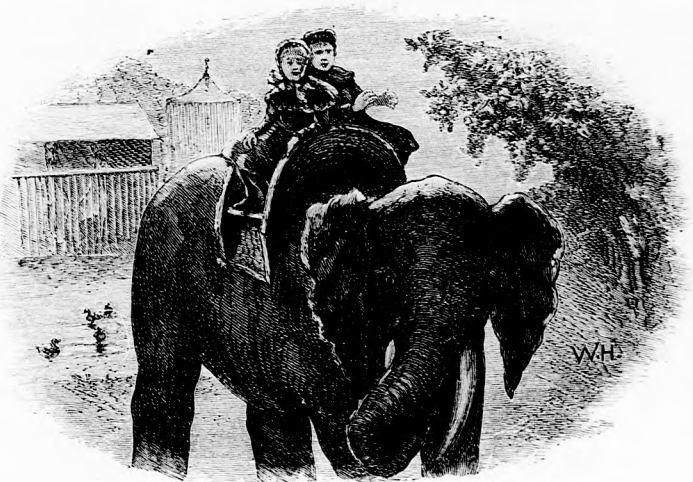
mezőt s úgy elfáradtak a sok sétálásban, hogy ugyancsak jól esett a vacsora után lefeküdniök.

Másnap reggel Klára néni megszabta nekik a teendőiket.

— Csupa játékkal és futkosással nem szabad a napot tölteni. Dezső fiam, te gyakorold magadat a rajzolásban, van zongora is, naponként játszaniod kell egy-két órát, hogy atyád meg legyen elégedve,

Zoltán pedig olvasgatni, tanulgatni fog, majd én adok neki leczkét.

Dezsőnek a munkarend ellen nem volt semmi kifogása. Mihelyt arra gondolt, hogy kedves jó atyjának hazatérése után számot kell majd adnia arról, mennyire haladt tanulmányaiban, mindjárt kész volt a tanulásra. De annál kevésbé tetszett a dolog Zoltánnak, a ki, ha nem volt mellette a tanító, szerette félredobni

ELEFÁNT HÁTON. (Lásd a 143. lapon.)

a könyvet, mintha nem a saját maga hasznára tanulna.

Másnap tehát Dezső szorgalmasan rajzolgatott, mialatt Zoltán a szomszéd szobában tanulgatott. Mindketten nagy csöndben dolgoztak, egy árva hang sem hallatszott s Dezső egészen el is merült munkájába.

— Majd megmutatom apácskának, hogy ezt itt a falun, mester nélkül készíttettem. Tudom, fog örülni. Mindig mondta,

hogy van tehetségem a rajzhoz, meg is mutatom, hogy nem csalódik bennem.

Mikor valaki ilyen szép eltökéléssel fog munkához, akkor halad is szépen és nem gondol semmi egyébbre. Dezső sem ügyelt semmire s csak mikor készen volt azzal, a mit most magának kiszabott, akkor szólt vigan:

— No, már elég; most már mehetünk játszani. Zoltán, készen vagy?

De a szomszéd szobából semmi válasz sem hallatszott.

— Zoltán, siess! Mindjárt elrakom a rajzaimat, aztán megyünk ki a kertbe.

Szépen rendbe rakta a rajzokat, esodálkozva, hogy Zoltán még mindig nem felel. Ennek azonban igen egyszerű oka volt, mert mikor Dezső a másik szobába lépett, ott látta ugyan az asztalon a könyvet, de Zoltánnak csak hült helye volt. A harmadik szobában is hiába kereste és nemcsak Zoltán nem volt ott, hanem Klára nénit, Emilkét és Miczikét sem találta.

— Hova lettek mindnyájan? kérdé esodálkozva.

— A nénike a kis Miczikével és Emilke urtival kikocsiztak, felelt a szobaleány. Zoltán urfi meg, mihelyt a néni elment, mindjárt megszökött a tanulástól. Hova ment, azt nem tudom.

— Majd megtalálom a kertben.

Kiment a kertbe, de hiába járta össze minden zugát. — ott sem találta Zoltánt. Megunta végre a keresést, visszatért a szobába, könyvet vett elő s azzal ment ismét a kertbe, hol egy nagy fa alatt a puha pázsitra heveredett és elmerült egy szép tündérmese olvasásába. Már jó formán végig olvasta, mikor nagy sebbel-lobbal előrohant Zoltán és már messziről kiáltá:

— Dezső, Dezső! Nagy dolgot mondok!

— No's, mi az?

— Láttam a Kampós Miskát, beszéltem is vele!

(Folytatása következik.)

O Z S O N N A.

(Képpel a 132. lapon.)

TERITVE az asztal,
Itt a pompás kávé,
Vagy ha jobban tetszik:
Finom csokoládé.

Meg az írók tézta,
Bele mártogatni;
Végre piros alma,
Tessék válogatni!

Le is ülnek szépen
Iréne, Zsuzsánna,
A kis Sándorkával. —
Jó is az uzsonna.

Fülegel a Bodri
Csóváltgatja farkát —
És a süteményből
Kap is egy darabkát.

TALÁLÓS MESÉK.

Mi a legerősebb ital?

Itz, mert hagyhat hord.

*

Ki a leggyorsabb festő?

A tükör.

*

Mi kész és mindennap újra csinálják?

Az agy.

*

Hol terem a legjobb bor?

Sohol, mert csak szőlő terem.

*) A fel fordított írásban közölt megfejtést ne mindjárt olvassátok el. Gondolkozzatok rajta egy kissé. F. b.

AZ EZÜST FORINTOS.

— Magán jelenet. —

(Színhely: szoba, a háttérben ablakkal, oldalt ajtóval.)

Aladár (vigan ugrálva.) Jaj de örülök! Jaj de boldog vagyok! Van egy forintom, egy fényes új ezüst forintosom, még pedig az enyém, egészen az enyém, tehetek vele a mit akarok, vehetek, a mi nekem tetszik. Ilyen gazdag még soha sem voltam, talán nem is leszek soha többé. De nagyapácska sem volt még egyszer sem ilyen bőkezű. Az igaz, hogy szép levelet irtam neki a nevenapjára, gömbölyű öreg bötükkel, tudom, pápaszem nélkül is elolvasta. Nem is volt benne egyetlen egy hiba sem, ... tavaly egy kis vakarást kellett csinálnom, mert gonosz tintafolt csöppent a levélre. De most nagyon vigyáztam, csak épen egy bötücskét, egy egészen kis bötücskét irtam rossz helyre, de erre aztán a jó bötüt vastagabban irtam rá, tudom, nagyapácska észre nem vette, még ha föl-tette is a pápaszemét. Nem is szólt róla semmit, mikor ma délelőtt itt volt, hanem jókedvűen megezibálta a hajamat, a mi annak a jele, hogy nagyon meg van elégedve. Aztán ide adta ezt a szép ezüst forintosot, azt mondta, megérdemlem, jó fiu vagyok.

Milyen szép fényes! És valóságos ezüst ám, csupa tiszta ezüst, nem olyan, mint azok a hitvány tizeskék. Azok mindjárt megkopnak, megvörösödnek. Soha sem volt a zsebemben több, két hitvány tizeskénél, most pedig van egy ezüst forintosom. Ez már aztán valami, kivált mikor ilyen új, fényes. Nem hiszem, hogy sok ilyen szép ezüst forintos legyen az ország-

ban. A pajtásaim közül nincs senkinek, azt már bizonyosan tudom.

De már most gondolkoznom kell, hogy mit vegyek rajta? Nem szabad ám csak úgy bolondjában elkölteni. Egy ezüst forintos nagy pénz, igen nagy pénz, azon valami szépet, nagyot lehet szerezni. Meg is gondolom jól, mert azt akarom, hogy igazi örömet szerezzek magamnak ezen a nagy pénzen. De mi legyen az? (Gondolkozik.)

Ez bizony nem könnyű dolog. Nagyon szeretném, ha lovam volna, de igazi lovam ... milyen pompás lehet az, mikor az ember sebesen vágat, mint a szél... apácska ugyis mindig azt mondja, hogy huszár lesz belőlem... De attól félek, hogy lovat nem kapok egy ezüst forintosért, ha még olyan szép fényes is a forintosom. (Söhajt.) Kár!

Szeretnék egy szép kis csónakot is, a melyen magam evezgethetnék át a tavon. Láttam Józsi bácsiéknál, a fiuk engem is megcsónakáztattak, olyan kellemes volt! Az ő csónakjuknak »Hattyu« volt a neve... én elkeresztelném az enyémet »Sellő«-nek, vagy »Tündér«-nek, szép piros bötükkel magam festeném rá a nevet... De szép volna! Ah, de ez sem igen futja ki a forintból, egy szép kis csónak talán drágább, mint a paripa. Ez már igazán bosszantó... mindent olyan drágára tartanak, a mit mi gyermekek szeretnénk! Pedig tudhatnák, hogy nekünk nincs valami sok pénzünk. Mikor nagyapácskánk nagyon, de nagyon meg van elégedve, akkor legfeljebb egy ezüst forintosot kapunk. Ez nagyon szép pénz, ezért bizony akármit is oda adhatnának.

Egyébiránt, ha jól meggondolom, a csónakra nincs valami nagy szükségem. Ha látogatóba megyünk Józsi bácsiékhoz, ott csónakázom eleget. Lovam pedig majd lesz, ha egyszer huszár leszek; addig eljárak gyalog is, van jó lábam. Tudom, itt szemben a Janika nem is kívánna magának egyebet, csak hogy olyan jó lábagy legyen, mint nekem (Az ablakhoz lép.) Szegény Janika! Neki bizony szomorú az élete, ott kell ülnie egész nap a karos székben, föl sem tud állani és azt mondják, hogy talán meg sem gyógyul soha többé. Ez már csakugyan nincs rendjén. Még ha valami öreg bácsi vagy néni nem tud járni, Isten neki, ugysem szeretnek sokat mozogni... de mi fiúk, mi bizony hasznát veszszük a lábunknak. Szegény Janika, igazán sajnálom.

Ni, a mamája éppen most tolja székestől az ablakhoz... asztalkát tesz eléje, meg papirost és ollót... sokszor látam, azzal mulat szegény Janika, hogy mindenféle figurákat nyirkál ki papirosból. No, köszönöm szépen az ilyen mulatságot, nekem ugyan nem kellene. Persze, az ő mamája szegény asszony, nem vehet neki játékszereket és nincs olyan gazdag nagypapa sem...

De majd meg is felejtkezem az ezüst

forintosomról. Mit is vegyek hát rajta? Elmehetnék a boltba és vehetnék mindenféle czukorkát. Nagyon szeretem azt a jó

édességet, egy forintért pedig annyit kapnék, hogy elég volna egy hétre... oh, akár három hétre is. Osztogatnék pajtásaimnak

is, ők is nagyon szeretik. Igen, de ha egyszer megettük, akkor vége, nincs többé semmi öröm benne, sőt még meg is árt-

ozsonnát. Nem bizony, ilyen haszontalanságra nem dobom ki az én szép fényes forintosomat. De hát mit vegyek rajta?

Vehetnék könyvet, az sokáig eltart, ha az ember gondját viseli... De könyvem már van sok, karácsonykor is kaptam szép képes-könyveket. Egyebet kell kigondolni. Könnyedén nem adom ám ki a kezemből ezt a szép ezüst pénzt. Ki tudja, kinek a kezébe jut, fogja-e az úgy szeretni, őrizni, mint én?

A MŰVÉSZ LÁTOGATÓI. (Lásd a 144. lapon.)

Hátha nem is adnám ki a kezemből, ha nem vennék semmit? Eltehetném szépen és ha megint kapok tizeskét, azt mind hozzátenném, összegyűjteném. Aztán esztendőre nagyapácska... ki tudja... talán megint ad ilyen szép ezüst forintost... nem vagyok bizonyos benne, ad-e, de hát meglehet. És ha a tizeskéket is mind összegyűjtöm, a miket apácskámtól, mamácskámtól kapok, akkor egy esztendő múlva annyi pénzem lesz... de annyi... hogy nem is fogom tudni, mit csináljak vele. Akkor aztán akár lovat is vehetnék. Csakhogy nem volna ám szabad addig hozzányulni, nem adhatnék még csak egy krajczárkát sem a koldusnak.

hat, ha az ember sok édességet eszik... Nem, ezt nem teszem, ez csuf torkoskodás volna, pedig kapok én mamácskámtól jó

Nem, ez már mégsem lehet. És a mamácska sokszor mondja is, hogy takarékosnak kell ugyan lenni, de nem fősvénynek, mert a

fösvénység nagyon csuf tulajdonság. (Véletlenül elejti a forintost, mely tova gurul.) Ni, az én szép forintosom is, mintha azt akarná mondani, hogy azért csinálták ilyen kerekre, hogy odább gördüljön Jól van, kedves forintoeskám, majd elgurulsz tőlem, csak azt tudnám már, hova és mire. (Fel s alá jártában az ablaknál áll meg.)

Szegény Janika ott van az ablaknál, egymaga van a szobában, mamája ilyenkor oda van dolgozni. Nagyon okos fiu ez a Janika. Egy csöppet sem látszik szomorúnak, sőt mosolyog... roppant nyirkálja papirosait, úgy látszik, valami nagyon szép dolgot akar most össze csinálni. Az már bizonyos, hogy én az ő helyén nem tudnék ily nyugton maradni, egész nap sirnék, ha csak sok szép játékot és sok cukrot nem adnának.

Hanem hát még mindig nem tudom, mit vegyek. (Elgondolkozva jár fel s alá.) Ahá, tudom már, mire költöm! Ez nagyon jó lesz. Béla és Jenő beszélték, hogy vásárnap színházba viszi őket a nevelőjök, valami nagyon szép darabot fognak akkor előadni. Megkérem mamácskát, ereszsen el velök. Milyen együgyű voltam, hogy ez nem jutott mindjárt eszembe. Ez aztán pompás gondolat! Színházba megyek, kitűnően fogok mulatni. (Vigan ugrándozva az ablakhoz ér.)

Ahá, Janika már abbahagyta a nyirkálást, ide néz felém. Reménylen, nem látta, hogy ugráltam, mert ez bizonyosan elszomorította volna, eszébe juttatja, hogy ő nem tud ugrálni. Szegény Janika, én szívesen odakölesözném neked a lábaimat... no persze nem hosszú időre, csak úgy egy kicsit, például míg az iskolában

kell ülnöm; az még jó volna nekem, ha nem tudnék annyit mozgolódní; a tanár ur egy párszor úgy is már megintett. Igazán szeretném tudni, bírnék-e én is egy kis ideig nyugton maradni? Azért is leülök ide az ablak mellé. (Leül.)

Nini, Janikának látogatója érkezett... az ám, Juczika, onnan a szomszéd-ból. És hozott is valamit Janikának... oda teszi eléje az asztalra... olyan ismerős az a kis csomag. Igen, már tudom! Czukorka van benne, tegnap az én mamácskám adta Juczikának, mert Juczika megtalálta és hűségesen elhozta mamácskám elveszett karpereczét.

Hogy örül szegény Janika a jó édes-ségnek! Persze, ritkán jut hozzá. De Juczika is nagyon örül... természetesen, az ember mindig nagy örömet érez, mikor másnak szerez örömet. Emlékszem, mikor én, meg az Annácska testvérem odaadtuk a pénzünket, hogy pápaszemet vegyünk az öreg Dorkának, mikor eltört a régi szemüvege. Hogy örült a szegény öreg és mi milyen boldogok voltunk, mikor azt mondá: »Kedves jó gyermekek, az Isten meg fog áldani, most már újra fogok tudni imádkozni a könyvemből és legelőször is értetek fogok imádkozni.« Az bizonyos, hogy nagyon jó érzés, ha valaki jót tett. (Nézegeti az ezüst pénzt.) A ki jót tehet, annak nem szabad elmulasztani...

Juczika, jól tudom, nagyon szereti az édességet s ő is ritkán jut hozzá, mert szegény leányka. És mégis odaadta a szegény beteg fiunak és én... én már egy órája töröm a fejemet, hogy mit csináljak a pénzemmel, nem tudtam semmi okosat kigondolni... de most már tudom,

Juczika példája megtanított rá. Nagyapácska azt mondta, hogy jó fiu vagyok, hát mért nem gondoltam mindjárt a szegény beteg Janikára, mikor egy óra óta mindig itt van a szemem előtt? Oh, bizony azt hiszem, nem vagyok jó fiu, önző voltam, csak a magam multságára gondoltam. Pedig nekem jó szüleim bőven adnak mindent, mért ne adnám a szenvedő szegénynek azt, a mi nekem fölösleges? Hiszen nekem nincs semmi szükségem erre a forintosra.

Igen, a jó kis Juczika megtanított rá, mit csináljak a pénzzel. Szégyenlem, hogy a magam emberségéből nem jutott eszembe, de most annál szivesebben jóváteszem. Szegény Janikának szerzek örömet a pénzzel. Csakhogy vigyázni kell... a pénzt nem adhatom neki; hallottam, hogy ők, bár szegények, nem fogadnak el alamizsnát. Janika sértve érezné magát, ha pénzt vinnék neki. De annak örülni fog, ha viszek neki egy szép könyvet, melyet újra meg újra elolvashat. Azt pedig előre tudom, hogy mamácska és nagyapácska helyesnek fogják találni a mit tettem.

Kedves ezüst forintoskám, most már nem kell többé a fejemet törnöm, hogy mire fordítsalak. Azt akartam, hogy olyan örömet szerezzek magamnak, mely sokáig tartson, és ezt megtaláltam, mert tudom, sokáig, nagyon sokáig kellemesen fogok emlékezni arra, hogy örömet szereztem a beteg Janikának.

Megyek is rögtön és megszerzem az örömet Janikának és magamnak is! (Az ajtó felé indul.)

— A függöny legördül. —

L E V É L

Batizfalvy Erzsikéhez, Ilonkához,
Bélácskához. *)

Hő fejér galambot fogtam tiszta buzán,
Szalag karikámat a nyakára huzám,
A szalag végére kötöttem levelet,
És a kis galambnak ezt suglam e mellett:
»Vidd el e levelet, kedves madár, Pestre,
Ne vigyázz a napra, ne vigyázz az estre,
A Király-utczában Toldi bátyjával szembe **)
Emeletes ház van; azt vedd figyelembe;
Pihenj meg ott kissé a csinos széplakon,
Aztán repülj be egy kinyitott ablakon.
Három kis leánykát találsz a szobába
Valamelyiknek tedd levelem markába;
Ha pedig az utban vihar vagy más elem
Elrabolná tőled piczike levelem,
Akkor szóval mondd meg, mi itt következik
Hiszen szó-írás nem sokban különbözik:
Mondd meg, most is látom lelkeimnek szemével
A három kis népet a dada nénével,
Meg a jó mamával, amint együttesen
Udvaron, vagy kertben sétálnak kedvesen:
Elöl megy Erzsike, s csendesen lépeget,
A kis Béla motyog az ő háta megett:
Mert már a kis Ilon rég elhagyta őket,
Levelekből készült apró báb kendőket.
Malatnak, játszódnak mint gyermekhez illik,
De magokat itt is névelten viselik.
Majd egy barna néni francia nyelven szól,
És a három testvér megérti ezt is jól:
Felmennék tanulni: ABC-t, s egyet mást
S elhagyják, ha hallják, az ebédre hívást.
Azt is mondd meg nekik, hogy hát jók legyenek,
Apának, anyjának kedvére tegyenek.
Igy az Isten szeme mindig rajtok létszen
Csak így lesznek aztán boldogok egészen.
Aztán, galambom: mert tudom hogy adnak,
Választ hozz énneknek, a te jó uradnak.
Én e jóságodat azzal viszonzom,
Hogy fejér szárnyadat majd meg aranyozom,
Es mézes búzával — kedves eleséged —
Tartlak a míg csak élsz, jó galambom, téged.«
Eddig van a levél, köszöntésem három;
Az Isten vélték, levelem bezárom.
Marmaros-Sziget, 1866. május 15.

Horkai bácsi.

*) A jeles gyermekbarát, a jó Horkai bácsi hátrahagyott irataiból.

***) Itt a nagy irodalmi történetész, Toldy Ferencz háza van értve.

BANDI MEG A CSAHÓ.

(Képpel a czímlapon.)

CSAHÓ kutya nem a féle
Kurta kutya.
Hogy mi a kötelessége,
Nagyon tudja.

Az utcát, mint naplopó, nem
Rója-méri ;
Tudja tisztét, hivatalát
Föl is éri.

S mi a Csaó kutya tisztje,
Hivatása ?
Ha a mama, dajka nincs benn :
Vigyázzni kis gazdájára,
A kedves kis Bandikára.

A RÁSZEDET HALÁSZOK.

(Két képpel.)

PICZIKE két kis legény volt Dinike és Ferike, de azért volt velök elég dolga mindenkinek a házban. Mert nyughatatlan kis portéka volt Dinike is, Ferike is. Hiába intette őket apa, mama ; minduntalan valami csinybe keveredtek, mert mindig azt akarták ők is tenni, amit Bercki tett, a testvérbátyjok.

— Már pedig az csak nagy különbség, én meg a kicsinyek, szólt Bercki büszkén. Én két évvel öregebb vagyok, iskolába járok, maholnap már deákul fogok tanulni. Ők pedig még az abécét sem ismerik. És még azt akarják, adjam oda nekik a halászborgomat, majd ők fognak halásztatni, míg én odajárok az iskolában.

Csakugyan, Dinikének és Ferikének most egyeben sem járt az eszök. Bercki nemrég csinos halászborgot kapott ajándékba és ügyes fiu létére, hasznát is vette. Akárhányszor megtörtént már, hogy a

patakban fogott halacskát és haza vitte, nagy csodálkozására és gyönyörűségére a két kis fiúnak.

— Én is tudnék halat fogni, ha volna horgom, szólt Dinike.

— No bizony, nem is nehéz az, szólt Ferike.

— De igen, nehéz, mert nincs horgunk, Berckitől meg hiába kérjük, nem fogja ide adni.

— Ha nem adja, hát elveszszük. Nem fogja tudni, mert akkor veszszük el, mikor ő iskolában lesz.

— Igazad van. Ez nagyon jó lesz.

Bercki azonban nagy kópé volt és megtudta a kicsinyek hamiskodását. Ekkor aztán ő is hamisságra gondolt. Megtehetette volna ugyan, hogy egyszerűen eldugja halászkészülékeit, de ennél jobb tréfát vélt kigondolhatni. Így szólt hát a kicsinyek előtt :

— Holnap megint halászni fogok. Nem messze innen, az ut közepén találtam egy kis tócsát, az telised tele van hallal. Senki sem hinné, mert csak közönséges pocsoljának látszik, halat sem látni benne. De nekem az öreg Mihály halászmester megsugta, hogy töméntelen hal van benne, csak türelmesen kell várni, míg előjönnek a víz fenekéről. Akár egy szekérrel is hozhatni haza.

Dinike és Ferike ugyancsak füleltek, de nem szóltak semmit, Bercki pedig fogta könyveit és ment iskolába. Alighogy kint volt az ajtón, Dinike tapsolva kiáltá :

— Ohó, azokat a halakat mi fogjuk haza hozni. Tudom én, hol van az a tócsa, tegnap Bercki, mikor vele sétáltam, sokáig nézte.

— Akkor hát menjünk most mindjárt, szól Ferike.

De mindjárt rögtöniben mégsem mehettek, mert ki kellett lesniök a pillanatot, mikor senki sem látja őket, mert a mama nem igen ereszténé őket és azt sem engedné, hogy a Berci halász-szerszámaikat elvigyék. Azután meg, ha olyan tömérdek ott a hal, gondoskodni is kell valamiről, a miben haza hozzák. Tervök azonban mégis sikerült s Dinike egy utitáskával, Ferike pedig egy nagy zsákkal a hátán, kezökben a halászhoroggal utnak eredtek.

A lábuk kurta volt, a tócsa pedig messze, jó ideig tartott tehát, mire odaértek. Hanem egyszer mégis csak eljutottak odáig. A mint a pocsolyát megpillantották, hosszan bámultak rá. Akármilyen oktondi kis fiúcskák voltak, mégis kissé furcsának találták, hogy ebben a kis tócsában halak legyenek.

— Hiszen látni a fenekére, szól Ferike. Halat pedig nem látok.

— Elbujtak. Mondá Berci, hogy a halak mélyen elrejtöztek.

— Igen, de mikor a víz nem mély.

— Az csak úgy látszik. Bizonyosan nagyon mély. Berci jobban tudja.

Ferike belenyugodott, hogy persze Bercinek jobban kell tudni! valami titok van a dologban. Hozzá fogtak tehát a halászhorgozáshoz, beeresztették a horgokat a vízbe.

El voltak szánva rá, hogy kissé várniok kell, míg a halak előbujnak; de alig-hogy bele fogtak a várakozásba, egyszerre nagy rémületökre ott termett mellettök Berci, ki épen haza felé ment az iskolából s roppant komolyan, fenyegetőleg kiáltott reájok:

— Hát ti gonosz tolvajok elloptátok az én halász-szerszámaimat? És itt még el akarjátok csipni előlem a sok szép halat? No ezért kikaptok!

Dinike és Ferike felelni sem tudtak. Mit is feleltek volna, mikor Berci úgy rajta kapta őket. Nem lehetett itt semmi kifogást találni. Rettegtek bátyjok harag-

jától, de Berci nagylelkű volt. Odaállt a tócsa szélére és kegyelmesen mondá:

— Jól van no, hát nem bánom, nektek ajándékozom a nagyszerű halastavat és a mi benne van. De azt kikötöm, hogy feleznünk és legalább is ez a táskatele legyen kövér halakkal. Ha üresen hozátok haza, akkor jaj nektek!

Ezzel Berczi elszaladt és csak mikor már messze volt, akkor kaczagott nagyot.

— Ezeket ugyan bolonddá tettem! Hogy lesik majd a halat abban a kis eső-pocsolyában, a hol még béka sincs.

Haza ment, elvégezte leczkélését, aztán megozsonnált és sietett a szomszéd pajtásaihoz játszani, Dinikére és Ferikére pedig nem is gondolt többé.

De annál inkább gondolt a mama. Várta a kicsinyeket ozsonnára, várta sokáig, de csak nem jöttek. Mikor már esteledni is kezdett, mind nagyobb lett az aggodalom, keresték a fuceskákát mindenfelé, — hiába, eltűntek nyomtalanul. Mikor Berczi hazatért, nagy felfordulásban találta a házat s a mint megtudta az okát, eleinte nagyot nevetett, de azután megzavarodott.

— Bizonyosan ott vannak még most is a pocsolya mellett, lesik a halat, mondá.

Meg kellett magyaráznia a dolgot s a mama nagyon szigorú képpel hallgatta, aztán siettek oda a tócsához. Hát csakugyan ott állt még mindig a szerencsétlen két kis halász, kétségbeesetten sirva és holtra fáradva az állásban, horogtartásban és hiába való várakozásban. Sötét is lett, de haza menni nem mertek.

A mama persze haza vitte őket s megmagyarázta nekik, milyen bolondság volt azt hinniök, hogy afféle pocsolyában halat foghatnak, az pedig hiba volt, hogy

a Berczi halász-szerszámát elesenték. De aztán Berczihez fordult a mama s így szólt:

— Egy kis lakolás nem ártott volna nekik s ha csak egy keveset tréfálsz meg őket, nem bántam volna. De már így tulmentél a határon s a szegény kicsinyeknek nagy szenvedést, nekem aggodalmat okoztál. Jövőre ne feledd, hogy a kinek jó szive van, az még pajkos csinyeiben sem tesz soha olyat, a mivel másnak igazán fájdalmat okozhatna.

BÚCSU.

*VÁLJUNK el, váljunk el,
Nincs már maradásom,
Messze nagyon messze
Van az én lakásom!*

*»No még csak egy csókot
Mari néni lelkem.
Ó csak maradhatnánk
Együtt mind a ketten!«*

ELEFÁNT HÁTÁN.

(Képpel a 133. lapon.)

LERAJZOLVA sokszor látjuk, hogy megszese Indiában. Afrikában mikép nyargalnak az emberek az elefánt hátán. Egész kis házikót raknak a hatalmas állat hátára és olyan kényelmesen ülnek rajta, mint akár a szobában.

Tudom, sok kis fiu és leányka gondolt arra, milyen mulatságos volna, ha ő is ülhetne elefánt hátán. De már ez bizony olyan kívánság, mely nagyon nehezen teljesülhet, ha csak igen nagy utra nem szánja magát az ember. Hanem azért mégsem kell ám elmenni Aziába, mert vannak európai nagy városok is, melyekben elefánt hátán lehet nyargalni.

Az állatkertekben sokfelé van elefánt s többnyire nagyon szelid és jámbor, mint, hisz tudjátok, az elefántok általában. Szereti az emberek társaságát és hamar megtanul mindenféle mesterséget, ápolója szavára engedelmeskedik, mint valami báránynak. Az ilyen szelid elefántokon aztán kedvükre nyargalásznak a gyermekek. Az elefánt hátára kényelmes ülés van alkalmazva s úgy ülhetni rajta, mint karos székben. Fölugrani persze nem lehet oly könnyen, mint a ló hátára, hanem létrát támasztanak neki az óriásnak s úgy másznak föl a gyermekek a magas ülésre. Az elefánt pedig szépen megvárja, míg elhelyezkedtek s a világért meg nem mocczanna, mert tudja, hogy bizony mégis csak félnek egy kicsit azok a gyermekek. Mikor aztán a vezető int, az elefánt lassu, óvatos léptekkel megindul és meg-sétáltatja a kicsinyeket, kik olyan jól érzik ott magukat, mintha csak bölcsőben ringatnák őket.

Ekkép az elefánt hasznos még itt minálunk is, a hová különben csak mutogatni hozzák el. Otthon, a maga hazájában persze ennél még szükségesebb, hasznosabb dolgokat végez, nagy terheket hordoz, a leghasznosabb állatok közé tar-

tozik. Nincs is az embereknek sok gondjuk a fölnevelésére, mert már felnőtt korában fogják el a rengeteg erdőben; alig pár hétig van fogva s már megszeli, megszereti az embert és engedelmesen szolgál.

Van azonban mégis olyan elefánt, mely nem dolgozik semmit, még ha elfogták is. De ez nem rajta mulik, hanem az embereken, kik szentnek tartják. Az indiai déli részén van egy ország, Siám, a hol az ugynevezett szent fehér elefántokat tartják. Tulajdonképen biz azok nem fehérék, mert fehér elefánt nincs, hanem akad néha a rendes szürke színűnél világosabb, vörhenyes színű elefánt, melynek a homlokán és lábain bizonyos jelei vannak. Véletlenségből és nagyon ritkán akad ilyen. A ki az erdőben ilyen ritka elefántot fedez föl és bejelenti, nagy jutalmat kap, az egész környék népe talpra áll, hogy a szent állatot elfogják s mikor elfogták, ünnepi menetben kísérik az ország fővárosába, Bangkokba. Utközben minden faluban és városban eléje vonul a nép, jól tartják mindenféle csemegével, a fővárosban pedig a királyi palota előtt külön bódét állítanak fel és ott a király, a főpapok és az ország főurai tisztelegnek az új szent állat előtt. Egész sereg szolgálának nincs más dolga, mint hogy az új szent elefántnak gondját viselje; hordozák neki mindazt, a mit csak szeret, pompás nevet, czimet adnak neki és mikor már mindenki látta, akkor elvezetik egy külön épületbe, a hol a többi ilyen szent elefántok élnek. Ezek nem végeznek semmiféle munkát, csak élnek kényelmesen. Az ilyen elefánt neve siámi nyelven Csang pü-ok.

A sziamiak azt hiszik, hogy mentül több ilyen elefánt akad egy-egy király uralkodása alatt, annál boldogabb és dicsőbb lesz a királynak és népének élete. Épen ezért természetesen nagy gonddal őrzik a szent állatokat, nehogy valami bajuk essék és ilyen szent elefántot a

világ minden kincseért sem eresztenének ki az országból.

A szent elefánt persze csak éppen olyan elefánt mint a többi, a mit vele üznek, az csupa babonáság, éppen mintha mi a szürke lovat különbnek tartanók a más színűnél. A tunyán élő szent elefánt nem is válik hasznára senkinek s az a szelíd atyjafia, a kinek a hátán vidám gyermekek nyargalásznak az állatkertben, bizony sokkal derekabb legény.

A MŰVÉSZ LÁTOGATÓI.

(Képpel a 136–137. lapokon.)

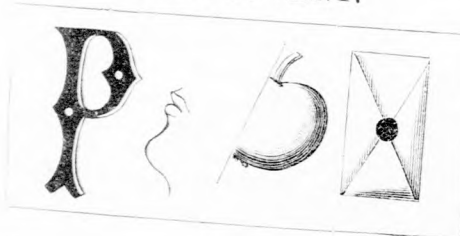
JANKÓ János műtermébe
Besurran az Abigélke,
S Abigélnek kis pajtása,
A szomszédék Juliskája.

Festéktábla ott a széken,
Abi kevergeti szépen.
Julis fogja a pacsmagot,
Fest a képre foltot, nagyot.

Jaj! — mit pingálsz te a képbe?
Ha a művész most belépne!..
S még ki sem mondottam a szót:
Ime, benyitják az ajtót!

Julcsi, Abi hogy megretten!
Jaj, hogy állnak ott most ketten!..
Barátom, e két gyermeket,
Kérlek szépen, enyhén fedd meg!

KÉPREJTVÉNY.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest, 1884. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai részv. társulat.

BETŰREJTVÉNY.

```

      0
    . 0 .
      . 0 .
    . . . 0 . . .
  0 0 0 0 0 0 0 0 0
    . . . 0 . . .
      . . 0 . .
        . 0 .
          0
  
```

g g g v v é e r r r r r r r o o ó o z z s s s
a a a a a a a a k k l l l l p á á c d.

E betűk a fenn rajzolt alakba akkép sorozandók, hogy betűk és szavak kerüljenek ki belőlük:

- 1 sor: egy betű.
- 2 » ami nélkül az ember s állat el nem lehet.
- 3 » kedvelt virág neve.
- 4 » iparos.
- 5 » fiu- és leánynév.
- 6 » égi test.
- 7 » Horvátország határfolyója.
- 8 » időmutató.
- 9 » ismét egy betű.

A függőleges és vízszintes középső vonalból egyaránt kiderül egy azon fiu- és leánynév.
Megfejtési határidő márczius 10-e.

Jótekonyság.

Táncsics Mihály elaggott szegény magyar író fölsegelésére befolyt adakozások:
Plachner Ilka 1 frt., Herrich Melanie 60 kr.

*

Halmi Ferencz árvái javára: Bittó Pista 4 frt., Simon Sarolta 2 frt.

*

Ez összegek, valamint a mult hetiek is, mind ki vannak mutatva a »Nemzet« ezimű politikai napilapban.

Az **Ég** áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.